

הת (עכו) 13258-12-24 - עמרו כריים נ' שלוחת בוחנים עכו מחוז חוף

בית משפט השלום בעכו

ה"ת 13258-12-24 כרים נ' שלוחת בוחנים עכו מחוז חוף
תיק חיצוני:

לפני כבוד השופטת יונת הברפלד-אברהם

עמרו כריים

מבקשים
נגד

שלוחת בוחנים עכו מחוז חוף

משיבים

החלטה

1. לפניי בקשת המבקש לפי סעיף 34 וסעיף 35 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: "פקודת סדר הדין הפלילי") לשחרור התפוסים, קסדה ואופנוע שטח ספורטיבי מסוג HONDA CRF450 ל.ז. 102808 (להלן: "האופנוע" או "הכלי") והשבתם לידי המבקש.

2. כעולה מהבקשה, המבקש נעצר ביום 21.1.24 וחפציו נתפסו (אופנוע וקסדה), בגין ביצוע עבירת נהיגה בקלות ראש ועבירות נוספות ומעצרו הוארך פעמיים עד ליום 28.1.24, אז שוחרר המבקש על ידי בית המשפט בתנאים שנקבעו. לאחר השחרור, זומן המבקש להמשך חקירה ושוחרר בתנאי הפקדת סך של 5,000 ₪ בקופת המשיבה. לטענת המבקש, מזה שנה שלא הוגש כתב אישום כנגדו ותוקפם של תנאי השחרור חלפו ועל כן, אין למשיבה כל סמכות בהמשך תפיסת האופנוע והקסדה של המבקש והשארית הפיקדון בידיה ומבוקש להורות למשיבה על השבתם.

3. ביום 5.12.24 ניתנה החלטה לקבלת תגובת המשיבה עד ליום 22.12.24.

4. ביום 25.12.24 התקיים דיון בבקשה בנוכחות המבקש, בא כוחו ונציג המשיבה, מר אדי דרוגוביצקי.

5. נציג המשיבה הגיש תעודת עובד ציבור של משרד התרבות וספורט וטען כי תיק החקירה בעניינו של המבקש עבר לעיון הפרקליטות לפני 11 חודשים וטרם גובשה עמדה לגבי הגשת כתב

אישום. לטענת נציג המבקשת, האופנוע הוכנס לארץ חוקית, אך השימוש בו לא חוקי. לדבריו, החוק בעניין משרד התרבות והספורט, הינו כי ברגע שרכב ספורט הוכנס לארץ ומי שהשתמש בו לא מאושר או מבצע שימוש לא לפי הכללים הכתובים בחוק, כגון תאונת דרכים במקרה זה, לא מחדשים רישיון רכב והרכב בעצם לא חוקי. לא הוצג מסמך תומך לכך ונציג המבקשת טען כי ממתין לקבלתו ממשרד התרבות והספורט. עוד טען נציג המבקשת, כי במידה ולא יוגש כתב אישום תוגש בקשה להשמדת האופנוע והדבר למעשה תלוי בהחלטת הפרקליטות. בהמשך הסכים נציג המשיבה להשבת הפיקדון לידי למבקש.

6. ב"כ המבקש גרס כי על המשיבה היה להגיש תגובתה עד ליום 22.12.24 בכדי להיערך אליה בדיון ועל כן אין לקבלה. לטענת ב"כ המבקש, החוק אוסר על השימוש באופנוע אך אינו אוסר על רכישתו והנחתו כמזכרת בבית. בנוסף, המשיבה לא פנתה עד היום ולא בחלוף 6 חודשים לבית המשפט בבקשה להארכת תוקף צו התפיסה.

7. בתום הדיון, הוריתי על החזרת העירבון בסך של 5,000 ₪ לידי המבקש והוחלט על הגשת תגובה מסודרת מטעם המשיבה לאותו היום לצורך היערכות המבקש לטענותיה ובהתאמה נקבע דיון נוסף בבקשה ליום 6.1.25.

8. בו ביום, 25.12.24, הגישה המשיבה תגובתה, במסגרתה התנגדה לבקשה להשבת האופנוע והקסדה לידי המבקש, שעה שמדובר לטענתה במוצגים אשר עתידיים לשמש כראיה בתיק, במידה ויוחלט בתום העיון בתיק על הגשת כתב אישום כנגדו. המשיבה טענה כי ביום 19.1.24 אירעה תאונת דרכים ביער אחיהוד, במהלכה פגע אופנוע שטח מסוג HONDA CRF450 ל.ז. 102808 בהולך רגל קטין כבן 13, כתוצאה מהתאונה נהדף הולך הרגל לצד הכביש ונגרמו לו חבלות של ממש. לטענת המשיבה, המבקש, שבאותה העת נהג על האופנוע, הרים אותו ונמלט מהמקום ללא הגשת סיוע להולך הרגל וללא השארת פרטים. בעקבות התאונה נפתחה חקירת משטרה והאופנוע והקסדה נתפסו כמוצגים כחלק מהותי מחקירת התאונה. לטענתה, התיק התקבל בפרקליטות ביום 24.1.24 וטרם התקבלה החלטה להגשת כתב אישום. המשיבה מפנה למקור סמכותה לתפיסת החפצים מכוח סעיפים 32, 33, 35 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 ולהלכה הנוהגת בבש"פ 342/06. המשיבה סבורה כי ככל ויוחלט על הגשת כתב אישום כנגד המבקש, האופנוע ישמש כראייה בתיק והחזרתו כעת לידי המבקש, תפגע פגיעה קשה גם בהגנתו וביכולתו להעביר את האופנוע לבדיקת מומחים מטעמו. עוד מפנה המשיבה לרע"פ 3968/16, ששם לטענתה בית המשפט העליון דן בסוגיה דומה, עת רכבו של המבקש נתפס במסגרת חקירה פלילית והחזקתו בידי המשטרה הוארכה מפעם לפעם באישור בית המשפט, מבלי שהוגש כתב אישום וזאת למשך יותר משנתיים. בהתאם לכך, לשיטת המשיבה, האינטרס הציבורי, בבירור ממצה של ההאשמות כנגד המבקש והצגת החפצים בהמשך כראיות בהליך הפלילי, גובר על האינטרס הכלכלי של המבקש, בחלוף פחות משנה מיום תפיסתם. בנוסף טענה המשיבה, כי מדובר באופנוע שטח לגביו נדרש רישיון כלי תחרותי מאת הרשות לנהיגה ספורטיבית, זאת לפי הוראות סעיף 6 לחוק הנהיגה הספורטיבית תשס"ו 2005. אולם, ביום 17.4.16 הונפק רישיון לאופנוע, אך תוקף הרישיון פג ביום 29.6.20 והמבקש כלל אינו מופיע במאגר הרשות לנהיגה ספורטיבית כבעל רישיון

תחרותי, הגם שלא ניתן כל רישיון למסלול נהיגה ספורטיבית ביער אחיהוד ביום 19.1.24 על ידי הרשות לנהיגה ספורטיבית, זאת בהתאם לסעיף 8 או 9 לחוק הנהיגה הספורטיבית. כמו כן, בהמשך לבדיקה שערכה המשיבה עם הרשות לנהיגה ספורטיבית, טענה כי במצבים בהם המשטרה מעדכנת על תפיסת רכב תחרותי, לא יתאפשר חידוש רישיון לכלי התחרותי שנתפס, כך שבענייננו האופנוע אינו בר שימוש ולמעשה אין היתכנות לחדש רישיון עבורו. לפיכך מבוקש לדחות את הבקשה.

9. ביום 6.1.25 התקיים דיון במעמד בנוכחות נציג המשיבה בלבד והבקשה נמחקה בשל אי התייצבות המבקש ובא כוחו. ב"כ המבקש ביקש לחדש את הבקשה וביום 22.1.25 התקיים דיון נוסף במעמד הצדדים ונשמעו טענותיהם.

10. ב"כ המבקש חזרה על הבקשה וטענה כי על המשיבה להחזיר את התפוסים, שכן חלפה כשנה מתפיסתם, בהם המשיבה לא הגישה כתב אישום ולא בקשה להארכת המועד, כשהיה עליה להגישם 6 חודשים ממועד התפיסה ואין צפי להגשתם. לדבריה, המבקש אולי ירצה למכור את האופנוע.

11. נציג המשיבה, התנגד לבקשה. לטענתו, טרם הוגשה בקשה לחילוט האופנוע היות והפרקליטות טרם גיבשה עמדה בנוגע להגשת כתב אישום. לדבריו, מדובר בראיה מרכזית בתיק המיוחס למבקש החשוד בנהיגה ללא רישיון נהיגה, הפקרה ופציעה קשה. כמו כן, מדובר בסוג רכב תחרותי ספורטיבי שהוכנס לארץ באופן חוקי, למטרה אחת בלבד, שזה לנסוע רק על מסלול תחרותי והוא בעל נתונים מיוחדים, שאין בו כל הנתונים הנדרשים במשרד התחבורה, כגון איתותים ופנסים והוא לא נבדק ע"י משרד התחבורה. נציג המשיבה סבור כי המבקש חרג מהוראות חוק הספורט, שכן אין לו רישיון לאופנוע זה והוא נהג באזור שלא מוגדר כתחרותי. לטענת נציג המשיבה, משרד התרבות והספורט ביטלו את רישיון האופנוע והוא לעולם לא יחזור להיות כלי תחרותי או כלי שאי פעם יעלה על הכביש ככלי רכב רגיל. לפיכך, לשיטתו אם יוחזר האופנוע למבקש, למעשה יוחזר לו נשק לא חוקי, בו השתמש בצורה לא חוקית ובכך ימשיך לסכן את הציבור. נציג המשיבה הוסיף כי לא ניתן למכור את האופנוע היות ולמעשה זה משהו שלא קיים. נציג המשיבה הציג תעודת עובד ציבור מהרשות לנהיגה ספורטיבית, לפיו, מדובר באופנוע המהווה כלי תחרותי ברישיון הרשות לנהיגה ספורטיבית וכי לאופנוע הונפק רישיון רכב ביום 17.4.16, לפי סעיף 6 לחוק הנהיגה הספורטיבית תשס"ו 2005 ולפי סעיף 7(ב) לתקנות הנהיגה הספורטיבית (רישיון לנהיגה ספורטיבית), תשע"א-2010, אך הרישיון בוטל, תוקפו פג ביום 29.6.20 ולא חודש משך יותר מ-3 שנים.

12. גם המבקש העיד וגרס כי יש לו כרטיס לאופנוע והוא בתוקף וכי לא מדובר בנשק אלא באופנוע עליו שילם 15,000 ₪, אותו הוא רוצה לשים בבית, תוך שמתחייב לא לנהוג בו.

13. כאמור, במקרה הנדון אין מחלוקת בין הצדדים כי המבקש נעצר ביום 21.1.24 בקשר עם עבירה של נהיגה בקלות ראש, אי הגשת עזרה לנפגע בתאונה, חבלה של ממש, אי מסירת פרטים בתאונת נפגעים ונהיגה תחת השפעת סמים ובמסגרת המעצר נתפסו חפציו של המבקש

(האופנוע והקסדה) על ידי המשטרה לצורך חקירה פלילית בעניינו. המבקש שוחרר למעצר בית מלא למשך 7 ימים בתנאים מגבילים ביום 28.1.24 בהחלטה במסגרת מ"י 8337-01-24. חלפה שנה ממועד תפיסת חפציו של המבקש, אולם לא הוגש כנגדו כתב אישום, ואף לא הוגשה בקשה להארכת צו תפיסתם של התפוסים. הלכה למעשה המבקש לא חלק על קיומן של תשתית ראייתית נדרשת ועילת תפיסה, אך לטענתו ניתן להסתפק בתנאים הפוגעים בזכויותיו הקנייניות בצורה פחותה מאשר המשך החזקת האופנוע והקסדה בידי המשיבה.

14. בהלכה הנוהגת, בש"פ 342/06 חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל (נבו) (12.3.2006), שניתנה על ידי כבוד השופטת א' פרוקצ'יה (אליה גם הפנתה המשיבה) נפסק כי **"שלוש תכליות עיקריות עשויות להצמיח מקור סמכות לתפיסת חפץ: תפיסה למטרת מניעה עתידית של ביצוע עבירות; תפיסה למטרת חילוט; ותפיסה לצורך הצגת החפץ כראייה בבית המשפט."** עוד נפסק כי בבואו של בית המשפט לדון בסוגיית שחרור התפוסים עליו לשקול את הנתונים הרלבנטיים שיוצגו בפניו וכי **"במיתחם השיקולים, לאלמנט משך הזמן בו מוחזק תפוס בידי המשטרה ישנה משמעות באיזון השיקולים הנדרש. אינדיקציה לכך ניתן למצוא בהוראת סעיף 35 לפקודה"**.

15. סעיף 32(א) לפקודת סדר הדין הפלילי קובע את סמכות המשטרה לתפיסת חפצים, סעיף 34 קובע את סמכות בית המשפט להורות על שחרורו של החפץ לפי צו בתנאים שיקבע וסעיף 35 קובע החזרת התפוס על-ידי המשטרה אם תוך ששה חדשים לא הוגש כתב אישום ולא ניתן צו על אותו חפץ לפי סעיף 34.

16. בבש"פ 7992/22 עדנאן נורי נ' מדינת ישראל (נבו 1.3.2023) מפי כבוד השופט עמית, נקבע: **"מסעיפים אלה עולה כי חפץ ששוטר הוסמך לתפוס, רשאית המשטרה להחזיק ברשותה עד אשר יוגש כראיה לבית המשפט. זאת, בתנאי שאם לא הוגש כתב אישום בתוך שישה חודשים מיום התפיסה, או אם הוגש כתב אישום והחפץ לא הוגש כראיה במשפט - עליה להחזירו לאדם שמידיו נלקח. יחד עם זאת, מרגע שנתפס, לבית המשפט סמכות רחבה ליתן צווים לגבי התפוס, ובכלל זה להאריך את משך החזקתו מעבר לתקופה האמורה, להורות על שחרורו מידי המשטרה או לנהוג בו בדרך אחרת. בתוך כך, הן במהלך ששת החודשים הראשונים והן בתקופת ההארכה, אם ניתנה, רשאים המשטרה ואדם הטוען לזכות בחפץ לפנות לבית המשפט בבקשה ליתן צו לגבי התפוס"** כמו כן, בבש"פ 5894/20 מדינת ישראל נ' מועתז דיבא (נבו 16.9.2020) מפי כבוד השופט סולברג, נקבע כי: **"סעיף 35 מוסיף, כי אין המשטרה רשאית להחזיק את החפץ ללא מצרים, וכי אם לא הוגש כתב אישום בתוך 6 חודשים מיום התפיסה, יוחזר החפץ לבעליו, אלא אם האריך בית משפט השלום את תקופת החזקתו."**

17. התאונה במקרה שלפני, אירעה לפני שנה ותיק החקירה בעניינו של המבקש עבר לעיון הפרקליטות לפני 11 חודשים, החקירה הסתיימה, ולא התקבלה כל החלטה. לא ידוע האם המשיבה ביצעה את פעולות החקירה הנדרשות והאם ברשותה חוות דעת לגבי מצבו המכני של האופנוע והמשיבה לא טענה דבר בעניין זה ולא הביאה לעיוני את חומר הראיות על כן לא ניתן

לקבוע מסמרות האם סיימה את הטיפול בבדיקת התפוסים ואם לאו. המשיבה לא הגישה בקשה להארכת המשך התפיסה ואין בפיה כל טענה עניינית מדוע אלו לא ישוחררו לידי המבקש, מאחר והמועד לאחזקתם על פי הפקודה, חלף. לפיכך, יש מקום לשחרר את התפוסים לידי המבקש.

18. אולם, בפי המשיבה טענה נוספת כאמור, על פיה שימוש באופנוע אינו חוקי וגם מסיבה זו אין להשיב לידי המבקש את האופנוע.

19. בהתאם להודעת עובד הציבור מהרשות לנהיגה ספורטיבית, כפי שהובאה על ידי המשיבה, עסקינן באופנוע המיועד להיות כלי תחרוטי בלבד, אשר השימוש בו כפוף להוראות הדין, לרבות חוק הנהיגה הספורטיבית תשס"ו 2005 ותקנות הנהיגה הספורטיבית (רישיון לנהיגה ספורטיבית), תשע"א-2010. אין למעשה מחלוקת בין הצדדים כי כיום השימוש באופנוע אסור, מאחר שלא חודש עליו רישיון תחרוטי וגם השימוש של המבקש עצמו באופנוע אסור מאחר שאינו בעל רישיון נהיגה מתאים - רישיון לנהיגה ספורטיבית.

20. המשיבה הפנתה לרע"פ 3960/16 עו"ד אורי פלדמן נ' מדינת ישראל (נבו 12.7.2016), בטענה ששם שם בית המשפט העליון דן בסוגיה דומה, עת רכבו של המבקש נתפס במסגרת חקירה פלילית והחזקתו בידי המשטרה הוארכה מפעם לפעם באישור בית המשפט, מבלי שהוגש כתב אישום וזאת למשך יותר משנתיים. אולם במקרה שם, מאז תפיסתו של הרכב במסגרת חקירת משטרה, הוגשו בקשות חוזרות ונשנות להארכת התפיסה מטעם המשיבה ובתי המשפט אישרו את המשך ההחזקה של הרכב (תוך שהודגש כי על המשיבה לפעול ללא דיחוי לביצוע הבדיקות שיש לבצע ברכב) - עובדה שלא קרתה בענייננו. במקרה כאן המשיבה פעלה בניגוד לדין ולא הגישה כל בקשה להארכת תוקף צו התפיסה.

21. בהחלטה שניתנה לאחרונה על יד בית משפט השלום בחיפה בה"ת 19765-11-24 מוסטפא נג'מי נ' משטרת מרחב חוף/מטה מרחב חוף - חיפה (נבו 19.12.2024), בו נידון מקרה דומה, התבקש שחרור טרקטורון חשמלי שנתפס במסגרת חקירה משטרתית, טרם הגשת כתב אישום (אך לא בחלוף 6 חודשים). השימוש בטרקטורון חשמלי כפוף להוראות הדין, לרבות חובת רישוי וקיומו של רישיון נהיגה מתאים ופוליסת ביטוח בתוקף אלא שרשות הרישוי לא נוהגת לרשום טרקטורונים חשמליים ולהנפיק להם רישיונות רכב, וכתוצאה מכך קבעו בתי המשפט כי השימוש בכלי מהסוג בו עסקינן אסור ובהתאם לכך, בקשות להחזרת טרקטורונים חשמליים שנתפסו ע"י המשטרה נדחו. אולם, לאור תיקון התקנות בעניין זה, לפיו בקרוב לא תהיה מניעה לנהוג בטרקטורון חשמלי ולקבל עליו רישיון מתאים, בית המשפט קבע כי ההסדרה מצדיקה שינוי גישה, הסתפק בחלופת תפיסה וקיבל את הבקשה להשבת התפוס למבקש, זאת בכפוף לתנאים שיבטיחו כי לא יעשה בו שימוש בניגוד לחוק.

22. ברור כי במקרה שלפני, אין כל שינוי חקיקה או צפי לכזה, בכל הנוגע לנהיגה ספורטיבית אולם השאלה השאלה היא, האם יש מקום לפגוע בזכות הקניין של המבקש, לקבל חזרה את רכושו,

גם אם לא ניתן להשתמש באופנוע לנסיעה. בעניין זה נרשם בהחלטה בעניין נג'מי כי: "אני ער לכך שבמשך פרק זמן בלתי מבוטל (לכל הפחות עד יום 1/4/25) השימוש בכלי יהווה עבירה. בהקשר זה חשוב להדגיש: בניגוד לטענת המשיבות החזקת הכלי אינה אסורה בפני עצמה. האיסור הינו על שימוש בכלי למטרה שלשמה נועד - נסיעה - מבלי שהכלי יעבור הליכי בדיקה ורישום במשרד הרישוי. גם לאחר מכן השימוש בכלי יתאפשר רק לאחר שתוצא פוליסת ביטוח ורק ע"י נהג בעל רישיון נהיגה מתאים. בהתחשב בכך בכוונתי לקבוע תנאים וערבויות כדי להפחית סיכון של עשיית שימוש אסור בכלי לאחר החזרתו למבקש".

23. ב"כ המשיבה השווה את שחרור האופנוע לשחרור נשק אולם אין המקרה דומה היות ואכן, אחזקת האופנוע לכשעצמה מבלי לנסוע בה, אינה מהווה עבירה ולא כך הדבר הוא לגבי נשק.

24. המבקש טען כי אין בכוונתו לעשות שימוש באופנוע בניגוד לחוק, אלא בכוונתו למכור אותו או להניח אותו כמזכרת בבית. אך אין בידי כל בטוחה כי המבקש, החשוד בביצוען של עבירות מסוכנות, לא ישוב לבצע עבירות אלה לכאורה ולסכן את ציבור משתמשי הדרך. בהתחשב בכך ולאור האמור לעיל, יש מקום לשחרר את התפוסים לידי המבקש, אולם יש גם מקום לקבוע תנאים וערבויות על מנת להפחית את הסיכון של עשיית שימוש אסור בכלי לאחר החזרתו למבקש.

25. לאור כל האמור אני מורה על החזרת הטרקטורון למבקש בכפוף לתנאים הבאים:

א. יינתן צו דיספוזיציה לפיו נאסר על המבקש להעביר את האופנוע לאחר, בין אם במכירה או בדרך אחרת. האופנוע יישאר בחזקתו של המבקש. כמו כן יחתום המבקש על התחייבות לפיה הוא, או אחר, לא ינהגו באופנוע ולא יעשו בו כל שימוש המצריך נהיגה או נסיעה בו.

ב. הובלת האופנוע ממקום אחסנתו הנוכחי לכל מקום אחר, תיעשה באמצעות גרר בלבד, על חשבון המבקש

ג. ככל ויידרש לכך, יעמיד המבקש את האופנוע לרשות המשטרה לצורך השלמת החקירה זאת תוך 48 שעות מיום דרישתה.

ד. המבקש יחתום על התחייבות עצמית של 25,000 ₪ להבטחת מילוי התנאים הנ"ל, בלתי מוגבלת בזמן, וכן יפקיד בקופת בית המשפט סך של 5,000 ₪ להבטחת התחייבותו כי לא יעשה באופנוע כל שימוש לרבות נהיגה בו או כל שימוש אחר. הערבון הכספי ישוחרר לידי המבקש תוך שנה ממועד ההפקדה, ככל ויעמוד בתנאי החלטתי זו.

26. החלטתי תיכנס לתוקפה לאחר שהמבקש יחתום על התחייבות הנדרשת בהתאם להחלטתי וכן יפקיד את הערבון הנדרש.

ניתן עיכוב ביצוע עד ליום 5.2.25. המשיבה תודיע עד ליום 29.1.25, האם הכוונה לערער על ההחלטה.

ניתנה היום, כ"ד טבת תשפ"ה, 24 ינואר 2025,
בהעדר הצדדים.